

УДК 159.942

Михайлюк Іванна Олександрівна

курсантка 103 навчальної групи навчально-наукового інституту № 3

Національна академія внутрішніх справ

(Київ, Україна)

Науковий керівник:

Захаренко Людмила Миколаївна

кандидат психологічних наук,

старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем
психологічного забезпечення та психофізіологічних досліджень

Національна академія внутрішніх справ

(Київ, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2121-0862>

РОЗУМІННЯ ЕМОЦІЙ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

***Анотація:** у статті представлено результати проведеного анонімного опитування студентів цивільного вишу та курсантів закладу вищої освіти із специфічними умовами навчання щодо розуміння ними емоцій. Встановлено, що здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання потребують розвитку вмінь щодо розуміння та правильної інтерпретації власних емоцій та емоцій інших людей.*

***Ключові слова:** емоції, курсанти, студенти, здобувачі вищої освіти.*

Емоційний інтелект людини складають розуміння емоцій (своїх та чужих) та управління емоціями (своїми та чужими). Особливо це важливо для людей, які працюють за професією, що описується типом «людина – людина».

У фаховій літературі зазначається, що розуміння власних емоцій (самосвідомість) нерозривно пов'язане з їх керуванням (самоконтролем

емоційних проявів), а здатність «зчитувати» емоції інших людей сприяє управлінню взаємовідносинами та налагодженню ефективної взаємодії [1]. Поліцейським потрібно ефективно будувати спілкування з особами, що знаходяться в особливих психічних станах (фрустрація, стрес, афект, хворобливий стан психіки та психічно хворі, агресивний стан; суїцидальна поведінка; алкогольне або наркотичне сп'яніння), а також з різними категоріями осіб (діти, потерпілі, правопорушники, група осіб), тому вміння «зчитувати емоції» для них є професійно важливим [2].

З метою вивчення розуміння емоцій здобувачами вищої освіти було проведено анонімне опитування.

Респондентами стали 23 здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання: 18 курсантів, які навчаються у Національній академії внутрішніх справ (за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність») та 5 студентів, які навчаються у цивільних юридичних вишах.

Респондентам пропонувалось відповісти на запитання закритого типу (варіанти відповідей: «так» / «ні»).

На запитання «Чи розумієте Ви свої емоції?» ствердно відповіли 55,6% (10 осіб) курсантів та 60 % (3) студентів, заперечно – 44,4% (8) курсантів та 40% (2) студентів.

На запитання «Чи розумієте Ви емоції інших людей?» 61,1% (11 осіб) курсантів та 60% (2) студентів відповіли, що не розуміють чужих емоцій. Майже однакова кількість респондентів (38,9% курсантів і 40% студентів) вважають, що можуть інтерпретувати емоції інших людей.

Відповідно до відповідей на обидва запитання респонденти були розподілені у чотири групи:

1) до цієї групи ввійшли респонденти, які розуміють свої емоції, але не розуміють чужих емоцій;

2) цю групу склали респонденти, які зазначили, що не розуміють ні своїх, ні чужих емоцій;

3) до цієї групи включені респонденти, які, на їх думку, розуміють свої та чужі емоції;

4) дану групу склали респонденти, які визначили, що розуміють чужі емоції, однак не розуміють своїх емоцій.

Розподіл респондентів у групи подано у кругових діаграмах (рис. 1, 2).

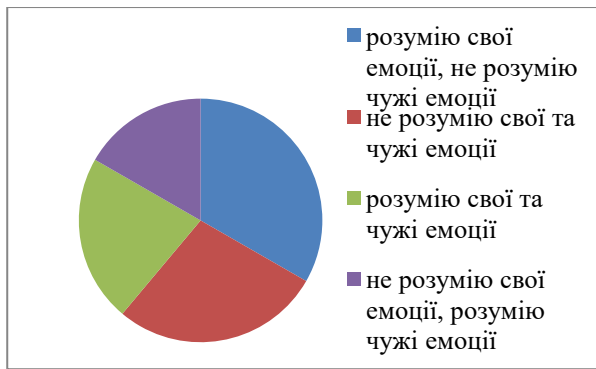

Рис. 1. Розуміння емоцій курсантами

Рис. 2. Розуміння емоцій студентами

Згідно з отриманими даними розуміють свої та чужі емоції майже половина студентів (40%) та кожен п'ятий (22,2%) курсант. Розуміють свої емоції, але не розуміють чужих емоцій, третина (33,3%) курсантів і кожен п'ятий (20%) студент. Разом з тим, не розуміють ні своїх, ні чужих емоцій майже половина (40%) студентів і майже третина (27,8%) курсантів. Жоден із опитаних студентів не вказав, що розуміє чужі емоції, але не розуміє свої емоції, хоча з числа курсантів про це зазначив майже кожен п'ятий (16,7%).

Таким чином, можна зробити такі висновки:

3. Проведене опитування дозволило визначити, що майже половина (40-44,4%) опитаних здобувачів вищої освіти не розуміють своїх емоцій, а більшість з них (60-61,1%) не розуміють чужих емоцій. Про розуміння чужих емоцій і нерозуміння своїх емоцій зазначили лише курсанти.

4. Здобувачам вищої освіти необхідно розвивати вміння розуміти та правильно інтерпретувати свої емоції та чужі емоції.

Перспективами подальших досліджень є вивчення особливостей розвитку емоційного інтелекту курсантів та студентів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Лазуренко О.О Психологія емоцій : підручник. Вид-тво «Книга Плюс», 2018. 264 с.
2. Галустян О. А., Захаренко Л. М., Юрченко-Шеховцова Т. І. Особливості професійного спілкування патрульних поліцейських з різними категоріями осіб : метод. реком. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. 40 с. URL : <http://clar.naiau.kiev.ua/bitstream/123456789/2987/1/Методичка.pdf>

Mykhailiuk Ivanna Oleksandrivna

National Academy of Internal Affairs

(Kyiv, Ukraine)

Scientific advisor:

Zakharenko Lyudmila Mykolaivna

candidate of psychological sciences,

National Academy of Internal Affairs

(Kyiv, Ukraine)

UNDERSTANDING OF EMOTIONS BY STUDENTS OF HIGHER EDUCATION

Abstract: *the article presents the results of an anonymous survey of civil university students and cadets of a higher education institution with specific learning conditions regarding their understanding of emotions. It has been established that students of the first (bachelor's) level of full-time higher education need to develop the skills to understand and correctly interpret their own emotions and the emotions of other people.*

Keywords: *emotions, cadets, students, students of higher education.*